

ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်း (အိုင်အိုအမ် မြန်မာ)

ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ

ရွှေ့ပြောင်းသွားလာအလုပ်လုပ်ကိုင်နေသည့် လူထုအတွက် ငှက်ဖျားရောဂါလုပ်ငန်းစီမံချက်သည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အရေးကြီးပါ သနည်း။

ရွှေ့ပြောင်းသွားလာအလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူများသည် ငှက်ဖျားရောဂါအဖြစ်များသည့် ဒေသများတွင်နေထိုင်ကြခြင်း၊ ဒေသဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု စနစ်နှင့် အလှမ်းဝေးနေခြင်း၊ ခြင်္သေ့အသုံးပြုရန်လွယ်ကူသော အမိုးအကာကောင်းမွန်စွာ မရှိသည့်နေရာများတွင် နေထိုင်ကြခြင်းတို့ကြောင့် ငှက်ဖျားရောဂါကူးစက်ခံရမှု လွယ်ကူမှုများဖြစ်ကြသည်။ ယင်းသို့သောလူများသည် ခြင်္သေ့ခံနိုင်ရည်မရှိသော အချိန်၌ အဆောက်အဦးပြင်ပတွင် အလုပ်လုပ် ကြရသည့် သဘောသဘာဝလည်းရှိကြသည်။ ထို့အပြင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူများသည် အာတီမစ်စနင်း (Artemisinin) ဆေးယဉ်ပါးမှု ထိန်းချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရာတွင် အဓိကအခန်းကဏ္ဍရှိကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများအား ရယူသုံစွဲရန် လက်လှမ်းမမှီ သဖြင့် ပိုမို၍ထိခိုက်ခံရလွယ်ကူပေသည်။ လူသားတို့၏ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်မှုအနေအထားကြောင့် ကူးစက်မှုနှုန်းမြင့်မားသော ဒေသ၊ ကူးစက်မှုနှုန်း နိမ့်သောဒေသနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါကင်းစင်သော ဒေသတို့အကြား ငှက်ဖျားရောဂါပြန့်ပွားမှုနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသည်။

- IOM ၏ ငှက်ဖျားရောဂါထိန်းချုပ်ရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များ**
- ရပ်ရွာလူထုအား ကျန်းမာရေးပညာပေးခြင်း။
 - ကြာရှည်ခံ ဆေးဝါးခြင်ဆေးများ ဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း။
 - ၂၄ နာရီပတ်လုံး ရောဂါရှာဖွေစမ်းသပ်မှု လျင်မြန်စွာပြုလုပ်ပေးခြင်း။
 - ငှက်ဖျားရောဂါ ကူးစက်ခံရသူလူနာအား ချက်ချင်းကုသမှုပေးခြင်း။
 - ပြင်းထန်ငှက်ဖျားလူနာများအားဆေးရုံသို့ညွှန်ပို့လွှဲပြောင်းကုသပေးခြင်း။
 - P. Falciparum လူနာများအား ၃ ရက် ဆေးကုသမှုပေးပြီးနောက် တစ်နေ့တွင် စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် ရောဂါနိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
 - ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများ နေထိုင်ရာနေရာများနှင့် ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်းတည်နေရာများအား မြေပုံတွင် မှတ်တမ်းတင်ခြင်း။

IOM အနေဖြင့် ငှက်ဖျားရောဂါပြန့်ပွားမှုကို မည်ကဲ့သို့ ထိန်းချုပ်ပါသနည်း။

IOM သည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှစတင်၍ အမျိုးသား ငှက်ဖျားရောဂါထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ပြီး ယခုအခါ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ် အတွင်းရှိ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာအလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူများရှိသည့် မြို့နယ် (၉) မြို့နယ်တွင် ငှက်ဖျားရောဂါထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ဆောင် ရွက်နေပါသည်။ ယင်းမြို့နယ်များအားလုံးသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အာတီမစ်စနင်း (Artemisinin) ဆေးယဉ်ပါးမှုထိန်းချုပ်ရေးအတွက် အဓိကဦးစားပေး မြို့နယ်များဖြစ်ကြပါသည်။ IOM သည် ငှက်ဖျားရောဂါထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို -

- လုပ်ငန်းခွင်များနှင့် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်လုပ်ကိုင်သောအုပ်စုများတွင် RDT ဖြင့် ရောဂါ အမြန်ရှာဖွေကုသပေးသော စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ။
- အကူကြည့်မှန်ပြောင်းဌာနများ။
- ရွှေ့လျားဆေးကုသအဖွဲ့များ။
- ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများရောက်ရှိချိန်နှင့် ပြန်လည်ထွက်ခွာချိန်တွင် ရောဂါရှာဖွေကုသပေးသောနေရာများမှတစ်ဆင့် လုပ်ကိုင်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

RDT စေတနာ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ရွှေ့လျားဆေးကုသမှုအဖွဲ့သည် ဝေးလံခက်ခဲသောနေရာများနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ ခေတ္တနားနေသောနေရာများတွင် ကျန်းမာရေးပညာပေးခြင်း၊ ရောဂါရှာဖွေကုသမှုပေးခြင်းတို့ကိုလည်း လုပ်ဆောင်ပါသည်။

“ကျွန်မနာမည်က မနင်းစုမွန်လှိုင်ပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀နှစ်လောက်က မွန်ပြည်နယ်နဲ့ ကရင်ပြည်နယ်အစပ်မှာရှိတဲ့ သစ်တောတွေ တောင်တန်းတွေ ဖုံးလွှမ်းနေတဲ့ သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်ထဲက ရွာတစ်ရွာကို ကျွန်မတို့မိသားစု ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ကြပါတယ်။ ရွာသူရွာသား အများစုက ကရင်လူမျိုးတွေပါ။ ဒါပေမဲ့ မွန်၊ ဗမာ နှင့် အခြားမျိုးနွယ်စုတွေလည်း ရှိကြပါတယ်။ ဝေးလံခေါင်ဖျားတဲ့ရွာဆိုတော့ ပညာတတ်တဲ့သူမရှိသလို ကလေးတွေအတွက် ဆရာ/ဆရာမလည်းမရှိပါဘူး။ IOM အဖွဲ့က ကျွန်မတို့ရွာမှာ ဆေးခန်း လာဖွင့်တဲ့ အချိန်မှာ ရွာသူရွာသားအများစုက ကျန်းမာရေးအသိပညာ ဗဟုသုတလည်း မရှိကြဘူး။ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ရင်လည်း ဒေသရိုးရာဆေးတွေကိုပဲသုံးကြတာမို့ ရောဂါပိုဆိုးသွားတာတွေ၊ အသက်ဆုံးရှုံးတာတွေ ဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်မက သူတို့ကို ကူညီချင်တယ်။ ဒါကြောင့် IOM ကဖွင့်လှစ်တဲ့သင်တန်းကို တက်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သင်တန်းကနေ ကျွန်မပြန်ရောက်တော့ အခက်အခဲတွေ အများကြီး

ကြုံရတော့တာပါပဲ။ ရွာလူကြီးတင်မကဘူး ရွာသားတွေကလည်း ကျွန်မကိုမယုံကြဘူး။ ဒါပေမဲ့လည်း ကျွန်မစိတ်မပျက်ခဲ့ပါဘူး။ သူတို့နဲ့ ကျန်းမာရေးအကြောင်းတွေ ဆွေးနွေးတယ်။ ရွာထဲမှာ ကျန်းမာရေး ပညာပေးဆွေးနွေးပွဲတွေလုပ်တယ်။ ကျန်းမာရေးကိစ္စတွေမှာ ကျွန်မတတ်နိုင်သလောက်ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးရင်း သူတို့ရဲ့လက်ခံနိုင်မှုကိုရရှိ ကျွန်မကြိုးစားခဲ့တယ်။ အခုတော့ ကျွန်မကို ကျွန်မနေထိုင်တဲ့ရွာတင်မက အနီးအနားတစ်ခြားရွာတွေကပါ ကောင်းကောင်းသိနေကြပါပြီ။ ပြင်းထန်မှုမရှိတဲ့ ငှက်ဖျားရောဂါတွေကိုတော့ ကျွန်မပဲ ကုသပေးပြီး ပြင်းထန်တဲ့ ငှက်ဖျားရောဂါ ဝေဒနာရှင်တွေကိုတော့ သင့်လျော်ကောင်းမွန်တဲ့ ကုသမှုတွေရနိုင်အောင် သံဖြူဇရပ်ဆေးရုံကို လွှဲပို့ပေးပါတယ်။ ရလဒ်အနေနဲ့ ကျွန်မရွာထဲမှာ ငှက်ဖျားရောဂါလူနာတွေ နည်းလာပြီး ရွာသူရွာသားတွေရဲ့ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတတွေ တိုးတက်လာတာကိုကြည့်ပြီး ကျေနပ်မိပါတယ်။ ကျွန်မနဲ့ရွာသူရွာသားတွေက IOM ရဲ့ ပံ့ပိုးကူညီမှုအတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။” (မနင်းစုမွန်လှိုင်၊ ငှက်ဖျားရောဂါ စေတနာ့ဝန်ထမ်း၊ သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်)

လူနာများအားဥရက် ဆေးကုသမှုပေးပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် ရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ငှက်ဖျားရောဂါ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းကို ထောက်ပံ့ပေးရန်နှင့် အာတီမစ်စနင်း (Artemisinin) ဆေးယဉ်ပါးမှုထိန်းချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို အားဖြည့်ပေးသည့်ဆောင်ရွက်မှုအဖြစ် လူနာများအား ဥရက် ဆေးကုသမှုပေးပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ငှက်ဖျားရောဂါပိုး ကျန်ရှိနေသေးခြင်း ရှိ/မရှိကို စမ်းသပ်ပါသည်။ ငှက်ဖျားရောဂါပိုး ကျန်နေသေးပါက ဆေးယဉ်ပါးငှက်ဖျား ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ လူနာတွင် ငှက်ဖျားရောဂါပိုး ကျန်နေသေးသည်ဆိုလျှင် ဆေးရုံသို့ညွှန်ပို့လွှဲပြောင်းကုသစေပြီး လူနာနှင့် အတူနေထိုင်၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - အိမ်ထောင်စုဝင်များနှင့် လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက်များ) ကိုလည်း ငှက်ဖျားရောဂါရှိ/မရှိ စမ်းသပ်ကုသပေး၍ အခြားသူများသို့ ဆက်လက်မကူးစက်စေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုသို့သော နေရာများတွင် ကြာရှည်ခံ ဆေးစိမ်ခြင်းထောင် (LLIN) များ ဖြန့်ဖြူးဝေငှပေးပြီး ငှက်ဖျားရောဂါ ပညာပေးရေးနှင့် ရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို ကြပ်ကြပ်မတ်မတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ငှက်ဖျားရောဂါထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် IOM အဖွဲ့၏ အဓိက မိတ်ဖက်များမှာ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်တို့မှ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အလုပ်သမားများနှင့်မန်နေဂျာများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းအစိုးရမဟုတ်သော အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ကြပါသည်။

ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်း (IOM)
မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာရုံး
 ၃၁၈ (က) အလုံလမ်း၊ ဒဂုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်၊ မြန်မာ
 ဖုန်း - ၂၁၀၅၈၈၊ ၂၃၀၁၉၆၀ ~ ၆၂၊
 ၀၉၅၇၃၂၃၆၆၇၉၊ ၀၉၅၇၃၂၃၆၆၈၀။
 အီးမေးလ် - iomyangon@iom.int
 ဝက်ဘ်ဆိုဒ် - www.iom.int

အလှူရှင်များနှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများကို ကျေးဇူးတင်လျှက်